

**Evropské fondy – využití příležitosti při rozvoji IDS
Moravskoslezského kraje ODIS**
**EU funds: Moravian-Silesian Integrated Transport System (ODIS) prospered from EU
funds opportunities**

JIŘÍ LYČKA

Abstract

KODIS, the ODIS Coordinator, prepared 3 regional projects in the framework of the Interreg IVC project PIMMS CAPITAL. Within the year 2014, all 3 projects were consequently realized through the Regional Operational Programme Moravia-Silesia financed in 85% by the European union and 15% by the Moravian-Silesian region.

The project “Promotion of public transport and ODISbus” aims to boost the public transport particularly through the edifying program among young people at schools with the use of special publicity bus.

Another project, the “Integrated mobility centre”, helped to establish and to operate the contact point providing information and services in the mobility field. The services are primarily focused on public transport but they also include other modes (cycling, car rent, car-sharing etc.)

The object of the project “Providing traffic information to passengers” was realized through the installation of 21 electronic boards in 18 regional cities and towns in total. Each spot represent an important traffic crossroad (terminal, central station etc.). The boards display the (tram/bus/train) line number, terminus, departure time, carriage specification and eventual delay – if the information is provided by the transport company.

Keywords: public transport promotion/publicity/propagation/advertising, transport/environmental education/upbringing, transport/traffic information/data/inquiry

1 Úvod

V současné době existuje mnoho možností čerpat finanční prostředky z evropských fondů na řadu zajímavých projektů, které by se jinak své realizace nedočkaly vůbec nebo mnohem později. Jedním z takových zajímavých projektů byl projekt PIMMS Capital „Capitalising on Partner Initiatives in Mobility Management Services“ (dále jen „PIMMS CAPITAL“), který je zaměřen na snížení dopravní a s ní související ekologické zátěže ve větších městech prostřednictvím úspěšných praktik ověřených v jiných regionech.

Do projektu bylo zapojeno 16 evropských partnerů vedených organizací TraffIQ z Frankfurtu nad Mohanem. Hlavním regionálním partnerem pro Moravskoslezsko je Úřad Regionální rady, který při přenosu dobrých praktik z jiných evropských regionů dále spolupracovalo s Moravskoslezským krajem, městem Ostrava, městem Opava a Koordinátorem ODIS.

Moravskoslezsko je jediným českým partnerem v celé výzvě tzv. kapitalizačních projektů, při kterých dochází nejen k výměně dobrých praktik, ale také k identifikaci finančních prostředků, které tyto praktiky umožní převést do regionu.

Projekt PIMMS CAPITAL je financován z evropského programu INTERREG IVC (ERDF) a z prostředků Moravskoslezského kraje.

Společnost Koordinátor ODIS s.r.o. úspěšně přihlásila a následně v roce 2014 realizovala celkem tři projekty v rámci PIMMS CAPITAL.

2 Propagace veřejné dopravy a ODISbus

Vzorem pro projekt „Propagace veřejné dopravy a ODISbus“ je podobný systém dopravní výchovy v Birminghamu ve Velké Británii. Zástupci koordinátora měli možnost se důkladně seznámit s praktickým provedením a zkušenostmi na místě. Konkrétní „moravskoslezské“ provedení bylo přizpůsobeno zvyklostem a potřebám v Moravskoslezském kraji.

Předmětem projektu „Propagace veřejné dopravy a ODISbus“ je propagace veřejné dopravy, a to zejména prostřednictvím osvětového programu mezi školní mládeží s využitím speciálního propagačního autobusu. Osvětový program slouží k propagaci veřejné dopravy s cílem změnit povědomí a zvýšit atraktivitu a popularitu veřejné dopravy, která je v současnosti spíše vnímána jako doprava pro sociálně slabší. Během přednášek jsou žáci také seznámeni se společenskou rolí a ekologickými přínosy cestování veřejnou dopravou.

V celé Evropské unii vyústila zvyšující se závislost na automobilové dopravě ve vysoký stupeň dopravního zatížení a rostoucího znečištění, který vede k hospodářským problémům, ale také problémům v oblasti životního prostředí a negativnímu vlivu na lidské zdraví v našich regionech a městech. Řízení mobility má za cíl snížit závislost na automobilové dopravě podporou cestujících k využívání jiných způsobů dopravy. Zahrnuje „měkká“ opatření (např. informace nebo koordinace stávajících služeb pro uživatele), která zlepšují efektivitu „tvrdých“ opatření v plánování dopravy (např. nové tramvajové linky, nové silnice a cyklostezky).

Propagační kampaně probíhají zejména na středních školách a druhém stupni základních škol. Jsou organizovány zpravidla dvě propagační kampaně za týden v průběhu školního roku, tj. od září do června. V rámci jedné kampaně se předpokládá účast až 40 žáků ve dvou skupinách po 20 žácích. Zpětnou vazbou pro projektového manažera je závěrečné vyplnění dotazníků žáky. Na základě těchto informací je obsah propagačních akcí průběžně dle potřeby a požadavků účastníků upravován. Časový harmonogram přednášek na školách je upravován individuálně na základě požadavků oslovených škol.

Dále je propagační autobus využitý v rámci happeningových akcí ve větších městech Moravskoslezského kraje (Ostrava, Opava, Frýdek – Místek, Karviná, Havířov apod.), v případě zájmu jsou nebo budou realizovány prezentace pro nestátní neziskové organizace, učitele středních škol. Již byly uskutečněny nebo jsou plánovány pilotní akce v rámci významných společenských a kulturních událostí v kraji (např. Colours of Ostrava, Evropský týden mobility /Opava, Ostrava/, Czech Raildays, Hornické slavnosti, Havířov v květech, Den železnice, Dny otevřených dveří u dopravců apod.)

Realizace projektu má následující dopady:

- změna náhledu na funkci veřejné dopravy ve společnosti,

- zvýšení informovanosti společnosti o výhodách a možnostech cestování veřejnou dopravou,
- zvýšený počet cestujících využívajících hromadnou veřejnou dopravu.

Projekt „Propagace veřejné dopravy a ODISbus“ je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím ROP Moravskoslezsko z Evropského fondu pro regionální rozvoj (85%), zbývající část prostředků (15%) poskytnul Moravskoslezský kraj. Nejnákladnější část projektu - samotný autobus – Solaris Urbino 8,9 LE byl vysoutěžen za 4,08 mil. Kč bez DPH.

3 Integrované mobilitní centrum Ostrava

Integrované mobilitní centrum (IMC) je definováno jako informační bod, ve kterém jsou poskytovány informace a služby v oblasti mobility, a to zejména pro veřejnou dopravu, ale i pro další způsoby dopravy (cyklistická doprava, půjčovny automobilů apod.).

Vzorem pro IMC v Ostravě jsou obdobná centra mobility ve Frankfurtu nad Mohanem v Německu nebo Birminghamu ve Velké Británii. Konkrétní náplň pro ostravské IMC byla přizpůsobena reálným možnostem, zvyklostem a potřebám v Ostravě a celém Moravskoslezském kraji.

K realizaci IMC Ostrava byly vybrány prostory nově adaptovaného přízemí budovy ředitelství ostravského dopravního podniku v bezprostředním sousedství frekventované zastávky Karolina a obchodního centra Nová Karolina. V nových prostorách je rovněž umístěna hlavní prodejna jízdenek dopravního podniku, který je partnerem projektu. Koordinátor ODIS s.r.o. převzal pronajaté prostory k 1. 7. 2014 a ihned začal realizovat připravený projekt.

IMC Ostrava poskytuje tyto služby:

Informace o veřejné dopravě především na území Moravskoslezského kraje:

- Informace o Integrovaném dopravním systému Moravskoslezského kraje ODIS,
- Informace o jízdních řádech a vyhledávání optimálního spojení,
- Informace o aktuálním stavu provozu při výlukách a při mimořádných situacích v dopravě, zpožděních, apod.),
- Informace o cenách jízdného, o tarifních a přepravních podmínkách jednotlivých dopravců,
- Informace o možnostech prodeje jízdních dokladů,
- Informace o přepravní kontrole,
- Řešení reklamací na funkčnost jízdenkových automatů MHD Ostrava,
- Prodej tištěných zastávkových, linkových a knižních jízdních řádů,
- Prodej jízdních dokladů pro dopravce LeoExpress

Informace o alternativní dopravě:

- Informace o cyklistické dopravě (cyklomapy)
- Informace o půjčovnách automobilů

Nabídka informačních a propagačních materiálů s dopravní tematikou

Projekt IMC Ostrava byl spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím ROP Moravskoslezsko z Evropského fondu pro regionální rozvoj (85%), zbývající část prostředků (15%) poskytnul Moravskoslezský kraj.

4 Poskytování dopravních informací cestujícím

Elektronické informační tabule s odjezdy jednotlivých spojů včetně případného poskytování dalších informací (o zpoždění, změnách, výlukách apod.) jsou dnes již zcela běžným jevem v zemích s rozvinutou veřejnou dopravou, Českou republiku nevyjímaje. S výjimkou elektronických tabulí umístěných na jednotlivých nádražích a sloužících výhradně železniční dopravě jsme však donedávna v našem kraji v tomto směru poněkud zaostávali, elektronické informační tabule byly dosud umístěny pouze v Ostravě-Svinově, Hlučíně, Třinci, Jablunkově, Krnově, Studénce, Karviné a v Karlově Studánce na Hvězdě.

Předmětem projektu proto byla instalace 21 elektronických informačních tabulí v celkem 18 městech, vždy se jednalo o významné dopravní uzly (nádraží, ústřední zastávky apod.), a to:

- Bílovec - přednádražní prostor
- Bohumín – přednádražní prostor
- Český Těšín – autobusové stanoviště u nádraží
- Frenštát pod Radhoštěm – přednádražní prostor
- Frýdek-Místek – přednádražní prostor
- Frýdlant nad Ostravicí - přednádražní prostor
- Havířov – zastávka u radnice 2x
- Kopřivnice – autobusové stanoviště a přednádražní prostor
- Krnov – přednádražní prostor
- Návsí - přednádražní prostor
- Nový Jičín - autobusové stanoviště
- Odry – autobusové stanoviště
- Opava – přednádražní prostor
- Orlová – zastávka u pošty
- Ostrava-Svinov – přednádražní prostor
- Rýmařov - autobusové stanoviště
- Třinec - přednádražní prostor u žst. Třinec (zatím po dobu rekonstrukce neinstalováno) a přednádražní prostor u žst. Třinec centrum
- Vítkov - autobusové stanoviště

Na tabulích je zobrazováno kromě údajů o čísle linky, cílové zastávce a času pravidelného odjezdu také údaje o nízkopodlažnosti spoje, čísle nástupiště a rovněž i případné zpoždění spoje,

pokud tuto informaci dopravce poskytuje (v současné době tuto informaci poskytují dopravci České dráhy, Arriva Morava, TQM).

Provoz tabulí zajišťuje společnost Koordinátor ODIS s.r.o.

Projekt IMC Ostrava byl spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím ROP Moravskoslezsko z Evropského fondu pro regionální rozvoj (85%), zbývající část prostředků (15%) poskytnul Moravskoslezský kraj. Hodnota celého projektu činí 6,7 mil. Kč bez DPH

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

5 Závěr

Dobré zkušenosti s realizací projektů vedly společnost Koordinátor ODIS s.r.o. k přihlášení dalšího projektu – Poskytování dopravních informací 2. Projekt je v současné době soutěžen a jeho realizace se předpokládá ve druhé polovině roku 2015.

Informácia o autorovi

Po ukončení vysoké školy působí v oblasti veřejné dopravy, v letech 2002 - 2007 na odboru dopravy krajského úřadu Moravskoslezského kraje, od roku 2007 dosud ve společnosti Koordinátor ODIS s.r.o., jako dopravní specialista.

Kontakt: Ing. Jiří Lyčka, Koordinátor ODIS s.r.o., Na Hradbách 16, Ostrava, 702 00, Česká republika, jiri.lycka@kodis.cz